

Gudstjeneste Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 8. november 2020

Kirkedag: 22.s.e.Trin/B

Tekst: Es 49,13-18; Ef 4,30-32; Matt 18,1-14

Salmer:

SK: 732 * 483 * 594 * 678

LL: 732* 483 * 683 * 594 * 473* 678

Da hun var 9-10 år havde hun siddet sammen med sin storebror foran familiens nye, store og dyre inventar. Et stort møbel med en kæmpe radio og grammofon/pladespiller i underskabet. De havde siddet foran dette møbel og skændtes om, hvilken plade, de skulle høre først, og de havde siddet foran dette møbel og lyttet til plade efter plade og skrålet med.

Senere i livet, da storebroren er 19 begår han selvmord. Nu, mange år efter, nu, hvor hun selv er blevet mor til i hvert tilfælde en dreng på 12 år, er hun mødt op i et TV-program i håb om at radio og grammofon kan blive sat i stand til igen at virke, fordi dette møbel rummer nogle minder, få og dejlige minder fra tiden sammen med sin storebror. Og hun vil gerne give disse minder til sine egne børn, der jo aldrig har kendt deres morbror.

Jeg ved ikke, hvorfor storebroren begik selvmord; men der er ingen tvivl om, at hans handling har sat sig dybe spor i søsterens liv. Og på en eller anden måde, så holder hun fast i dette stykke møbel, for at have noget rart fra sin historie og sit liv med ham.

En anden ung kvinde fortalte i TV, at hendes far slog hendes lillebror og sig selv ihjel ved – så vidt jeg ved – en eksplosion i hjemmet for en del år siden. Nu er hun en ung kvinde, og

spørger sig selv: Betød jeg ikke noget for ham, siden han ikke ville have mig med? I første omgang et mærkeligt spørgsmål, for skal hun ikke bare være lykkelig over, at hun ikke også døde? Men liv eller død betyder ikke noget i denne sammenhæng; det gør derimod spørgsmålet om at høre til eller ej. Jeg har ikke set hele udsendelsen i TV med denne kvinde, så jeg ved ikke, hvad der ellers er sket hende. Men der er ingen tvivl om, at hendes historie har sat sig spor i hende. Og det er frygtelig synd for hende, at hun skal have det med i sin bagage. Det er jo eksistentielle og reelle spørgsmål at stille, og hun kan ikke få svar, da faderen jo begik selvmord.

Dette er blot to eksempler på mennesker, hvis liv på nogle punkter er i konsekvenserne af andre menneskers handlinger. Dét er ikke bare gældende for disse to. Det er faktisk gældende for alle mennesker. Vi må alle på forskellig vis acceptere, at der er ting i vores liv, som vi må leve med og forholde os til, fordi det er konsekvenser af andre menneskers handlinger, og vi kan ikke lave om på det. Vi kan bukke under i det, eller vi kan lære at leve med det. Det afhænger jo helt af karakteren af handlingerne og konsekvenserne deraf.

Det betyder også, at vi skal ikke tro, at vore handlinger ikke gør noget. Vi skal ikke gå rundt og tro, at andre mennesker ikke tager det så tungt, når vi gør handlinger, der får konsekvenser for dem. Det kan godt være, at vi ikke synes, det er så alvorligt; men vi kan ikke bestemme, hvordan andre oplever vore handlinger og hvor alvorligt, de tager det. Det er ikke kun omsorgssvigt eller fysiske eller psykiske overgreb, der har mærkbare konsekvenser for andre mennesker.

Men der findes faktisk, med udgangspunkt i dagens ord af Jesus til os, så findes der faktisk handlinger, der har endnu værre konsekvenser for vore medmennesker. Det er handlinger,

der bringer mennesker til fald. Og vel at mærke til troens fald. Handlinger, der får andre mennesker til at vælge troen fra. Handlinger, der får andre mennesker til at vælge frelsen hos Gud fra.

Jeg hørte for rigtig mange år siden et menneske sige: ”Jeg kan ikke være kristen, for hvis han – og så blev der nævnt en bestemt person – kan være kristen med de handlinger og holdninger, han har, så er det ikke noget for mig.” En sådan reaktion er temmelig umoden og ofte en billig undskyldning for eget ansvar for eget valg. Men det rummer altså også den sandhed, at et menneske har set troens liv og holdning levet ud i et andet menneskes liv, og det var åbenbart for denne person ikke særlig attraktivt. Og selvfølgelig kan vi ikke gøre for, at andre har urimelige forventninger til trosliv eller forventninger baseret på vanvittige forestillinger. Men går vi ind til sagens kerne, så handler det om, at kristne mennesker har et ansvar for, at andre mennesker ikke vælger kristendommen fra. Falder ud af troen. Vort kristenliv har konsekvenser for andre mennesker, og mere alvorlige konsekvenser end minder med en grammofon eller en far, der ikke tog sin datter med i døden.

Konsekvenserne er langt mere alvorlige, fordi alt andet – uagtet det har stor betydning for vort liv – så har det ikke evig betydning. Men det har troen. Det er langt alvorligere, når vi taler om konsekvenser til frelse eller – for nu at bruge Jesu egne ord – Helvedes ild; fortabelsen.

Når Jesus siger ”ve det menneske, som bliver årsag til fald”, så er det meget alvorligt. Hans efterfølgende ord om forskellige dele af kroppen, der bringer til fald, bør hugges af, fordi det er bedre at gå lemlæstet ind til livet end at have det hele og ende i Helvedes ild, er jo ikke en opfordring til selvskade for at undgå fristelse eller fald. Men det er en meget alvorlig beskrivelse af,

at der findes ikke noget, der er værre at miste, end troen på Gud. For konsekvensen af det er evig. Og den eller det, der forvolder det, bør der slås hårdt ned på.

Nu er al denne tale om fortabelse og Helvedes ild jo ikke ligefrem øreguf. Vi kan bedre lide at tale om frelse. I Jesu ord om det forvildede får, er det jo en herlig ting at få med, at ”Således er det jeres himmelske faders vilje, at ikke en eneste af disse små skal gå fortabt.” Dét er evangelium, der kan få englenerne til at synge, klokkerne til at kime og menneskehjerterne gjalde ud i himmelråbende ”Halleluja!”, begrundet i den meget centrale sætning Jesus selv siger: ”Menneskesønnen er kommet for at frelse det fortabte.” Halleluja! – eller hvad?

To ting i denne sætning er meget alvorlige. Det giver ikke mening at tale om frelse, hvis ikke også vi taler om fortabelse. Hvorfor i alverden skal vi ellers frelses og fra hvad? Uden talen om fortabelse og synd og frelse o.lign. i den sammenhæng, bliver vore sakramenter totalt indholdsløse og nærmest latterlige. Og i det hele taget har jeg ikke noget godt bud på, hvorfor så egentlig være kristen, hvorfor holde gudstjeneste med bibellæsning og salmesang osv.

Det andet vigtige i Jesu ord er, at udgangspunktet er, at alle er fortabte. Alle udenfor Himmeriget er fortabte. Alle, der ikke omvender sig og ser sig som barn hos Gud, som afhængig af Gud, kommer ikke ind i Himmeriget, men er fortabt. Men ikke alle behøver gå fortabt, for det er Guds vilje, Guds inderste ønske og håb, at ikke en eneste skal gå fortabt. Derfor kom Menneskesønnen, for at frelse det fortabte.

Vore handlinger har konsekvenser for andre mennesker. Nogle til gode minder, andre til traumer. Nogle af vore handlinger har også som konsekvens, at mennesker vælger troen til eller falder

fra troen. Dagens ord af Jesus er en meget kraftig advarsel mod det sidste, for ved at handle således, at mennesker falder fra, går vi direkte imod Guds eget ønske for disse mennesker. Og at gå imod Gud gør intet menneske ustraffet. Dét har konsekvenser. Dét har også evige konsekvenser. Fordi ethvert menneske ligger Gud mere på sinde, end barnet ligger dets mor på sinde. Ethvert menneske ligger Ham så meget på sinde, at Han går ud og opsøger hvert eneste forvildede får. Og hvert eneste menneske, der findes og bringes hjem, det giver glæde, usigelig glæde i Guds hjerte.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.